

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ ครพ.๑/๒๕๖๔

สำนวนเลขที่ ๘๕/๓๒๒/๒๕๖๓ (มีมติครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่โรงเรียน บ. กระทำการทุจริตเงินฝากธนาคารของโรงเรียน

สรุปข้อเท็จจริง หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ได้รายงานผลการตรวจติดตามการบริหารจัดการทางการเงินและทรัพย์สินของสถานศึกษาในสังกัดตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ตรวจสอบโรงเรียน บ. พบว่า จำนวนเงินในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน มีจำนวนเงินไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้ให้ถ้อยคำว่าได้นำเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน บ. ไปใช้ส่วนตัวทำให้มีเงินคงเหลือในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ดังนี้

๑. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ชื่อบัญชี โครงการอาหารกลางวันโรงเรียน บ. ยอดเงินคงเหลือในบัญชี เป็นเงินจำนวน ๒๕,๙๕๖.๑๒ บาท

๒. ธนาคารกรุงเทพ บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๐๗ - ๙ ชื่อบัญชี กองทุนโรงเรียนพระราชรัฐโรงเรียน บ. ยอดเงินคงเหลือในบัญชี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐ บาท

๓. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชี โรงเรียน บ. ยอดเงินคงเหลือในบัญชี เป็นเงินจำนวน ๑๘,๙๑๘.๔๓ บาท

๔. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๐ - ๘ ชื่อบัญชี โรงเรียน บ. กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนประถมศึกษา ยอดเงินคงเหลือในบัญชี เป็นเงินจำนวน ๑,๖๒๐.๕๘ บาท

โดยได้ตรวจสอบจากรายงานเงินคงเหลือประจำวันศุกร์ที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่าช่องเงินฝากธนาคารมีจำนวนเงิน ๓,๐๓๕,๐๑๑.๒๔ บาท เงินคงเหลือในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารทั้ง ๔ เล่มจำนวน ๔๖,๙๙๕.๑๓ บาท จึงมีเงินขาดบัญชีเป็นเงินจำนวน ๒,๙๘๘,๐๑๖.๑๑ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๙๘๘,๐๑๖.๑๑ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการส่ง ปปช. ต่อไป

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่า มีการทุจริตประเภทเงินอุดหนุน จำนวน ๒ บัญชี เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความผิดของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นาย ธ. ผู้ทุจริต รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน

๒. คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน ประกอบด้วย นาย ส. นาย ธ. นาย ศ. และนาง ว. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ โดยให้

๒.๑ นาย ส. รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตนในอัตรา ๑ ใน ๓ และ ๑ ใน ๒ ของความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ เป็นเงินจำนวน ๖๐๒,๘๗๒.๑๔ บาท

๒.๒ นาย ศ. รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตนในอัตรา ๑ ใน ๓ ของความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ เป็นเงินจำนวน ๑๔๖,๑๖๗.๕๖ บาท

๒.๓ นาง ว. จากการตรวจสอบพยานหลักฐาน ไม่ได้ร่วมลงนามในการเบิกถอนเงิน จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

๒.๔ สำหรับความรับผิดชอบในส่วนของนาย ธ. ได้รับความรับผิดเต็มจำนวนแล้วตามข้อ ๑

๓. คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ประกอบด้วย นาย ส. นาย จ. และนาง ป. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ โดยให้

๓.๑ นาย ส. รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตนในอัตรา ๑ ใน ๓ ของความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเงินจำนวน ๔๕๓,๐๙๑.๒๑ บาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ในช่วงที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่

๓.๒ นาง ป. ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่บัญชี เต็มความสามารถที่วิญญูชนควรปฏิบัติแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

๓.๓ สำหรับความรับผิดชอบของนาย ธ. ได้รับความรับผิดเต็มจำนวนแล้วตามข้อ ๑

๔. คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ประกอบด้วย นาย ส. นาย ก. และนาง ท. และนางสาว ม. เห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนดังวิญญูชนควรได้ปฏิบัติแล้ว และการไม่เรียกบัญชีมาตรวจสอบประกอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินเป็นความประมาทแต่ไม่ถึงกับเป็นความร้ายแรง

แต่ในส่วนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน จึงตกเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน จึงให้นาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายส่วนตนที่เกิดขึ้นในช่วงที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ เป็นเงินจำนวน ๔๑๐,๒๙๖.๖๖ บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

๑. ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ได้ตรวจสอบการเงินการบัญชีของโรงเรียน บ. พบว่า จำนวนเงินในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน บ. จำนวน ๔ เล่ม มีจำนวนเงินไม่ตรงตามความเป็นจริง โดยจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินและรายงานเงินคงเหลือประจำวันในช่องเงินฝากธนาคารมีจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๓,๐๓๕,๐๑๑.๒๔ บาท แต่ยอดเงินคงเหลือในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน บ. ทั้ง ๔ เล่ม มีจำนวนเงินคงเหลือปัจจุบันรวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๔๖,๙๙๕.๑๓ บาท จึงมีเงินขาดบัญชีอยู่เป็นเงินจำนวน ๒,๙๘๘,๐๑๖.๑๑ บาท สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x แจ้งให้โรงเรียน บ. เร่งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งโรงเรียน บ. ตรวจสอบพบว่า มีการเบิกถอนเงินฝากธนาคารระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ถูกต้องจำนวน ๒ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ชื่อบัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน บ. และบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ. รวมเป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายซึ่งพิจารณาได้ ดังนี้

๑.๑ ผู้ทุจริต

นาย ธ. ครูชำนาญการพิเศษ ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของโรงเรียน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และ ที่ ๑๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินโครงการอาหารกลางวัน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการเก็บรักษาเงินของโรงเรียน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๔๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ และ ที่ ๑๒๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ และปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่จัดทำบัญชีการเงิน การรับ - การเบิกจ่ายเงินงบประมาณและสวัสดิการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๗๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และในฐานะผู้มีอำนาจถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ชื่อบัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน บ. และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ. ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้เสนอขออนุมัติเบิกเงินเพื่อชำระหนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และเมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินจากผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว นาย ธ. จะเป็นผู้เขียนใบถอนเงินสดจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ โดยเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามในใบถอนเงินลงนาม เมื่อคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินลงนามในใบถอนของธนาคารครบถ้วนตามเงื่อนไขแล้ว นาย ธ. ได้เขียนจำนวนเงินในใบถอนเงินเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน และนำใบถอนเงินไปทำการถอนเงินสดจากบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ จำนวนหลายครั้ง โดยบางครั้งเมื่อได้เบิกถอนเงินจากบัญชีของทางราชการแล้วปรากฏหลักฐานว่า นาย ธ. ได้นำเงินของทางราชการฝากเข้าบัญชีของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๐ - ๖ ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากของตนเอง โดยมีการนำเงินบางส่วนไปชำระหนี้ของโรงเรียน บ. ตามที่มีการขออนุมัติเบิกจ่าย และไม่ปรากฏหลักฐานว่านาย ธ. ได้นำเงินส่วนที่ได้เบิกเกินจากบัญชีของทางราชการไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการแต่อย่างใด ประกอบกับนาย ธ. ได้ยึดถือสมุดบัญชีธนาคารของโรงเรียนไว้กับตนเองโดยไม่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้ จึงเชื่อได้ว่า นาย ธ. ได้นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวจริง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท จึงให้นาย ธ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่เบิกถอนเงินแต่ละรายการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่เนื่องจากนาย ธ. ได้นำเงินส่งคืนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวน ๙๖,๑๔๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวน ๘๗,๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๓,๕๔๐ บาท จึงให้นำเงินดังกล่าวหักชดใช้ในส่วนของดอกเบี้ย ณ วันที่นำมาชดใช้ในแต่ละครั้งก่อนหากมีส่วนที่เหลือให้ชดใช้ต้นเงินต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๑.๒ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ประเด็นความเสียหาย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxx๕๒ - ๑ ต่อมาหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ตรวจสอบพบว่า มีการเบิกถอนเงินฝากธนาคารทั้งสองบัญชีดังกล่าวไม่ถูกต้อง เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาทต่อมานาย ธ. ได้นำเงินส่งใช้คืนให้แก่ทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๑๘๓,๕๔๐ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ บาท เมื่อพิจารณาสาเหตุของความเสียหายส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องของระบบการดำเนินการของสำนักงาน เนื่องจากอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีมีไม่เพียงพอ ทำให้โรงเรียน บ. ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งครู ซึ่งมีการกิจหลักด้านการจัดการเรียนการสอนให้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จึงให้หักส่วนความรับผิดชอบดังกล่าวออกในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๘ บาท

๑.๒.๒ ประเด็นการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑) คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน ประกอบด้วย นาย ส. ผู้อำนวยการสถานศึกษา นาย ศ. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา นาย ธ. ครูชำนาญการพิเศษ และนาง ว. ครูชำนาญการพิเศษ ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ ๑๑๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และ ที่ ๑๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีหน้าที่ร่วมกันลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxx๕๒ - ๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้เสนอขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ของโรงเรียน และเมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายจากผู้อำนวยการโรงเรียน นาย ธ. จะเป็นผู้เขียนยอดเบิกจ่ายทั้งตัวเลขและตัวอักษรในใบเบิกถอนเงินสดจากบัญชีออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxx๕๒ - ๑ พร้อมลงลายมือชื่อในตำแหน่งผู้เบิกเงิน โดยปรากฏว่านาย ธ. ได้เบิกเงินจากบัญชีดังกล่าวเกินกว่าจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ซึ่งคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกับจำนวนเงินในใบถอนเงินก่อนลงนาม แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินปล่อยปละละเลยให้นาย ธ. เบิกถอนเงินจากบัญชีธนาคารเกินกว่าหลักฐานการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จนเป็นช่องทางให้นาย ธ. กระทำการทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พุทธศักราชถือได้ว่าคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินทั้งสองบัญชีข้างต้น รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖๗๓,๓๕๐.๔๐ บาท โดยให้รับผิดชอบตามใบถอนเงินที่แต่ละคนได้ลงนาม ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ในส่วนความรับผิดของนาย ธ. ให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในฐานะผู้กระทำทุจริตตามข้อ ๑.๑ แล้ว)

๒) คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ มีหน้าที่ตรวจสอบการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมเงินที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีเงินฝากของธนาคารกับหลักฐานการจ่ายในวันนั้น หากปรากฏว่าถูกต้องให้ลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือในทะเบียนคุมเงิน

ที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีนั้น ซึ่งตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๓๗ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้ตรวจสอบ รายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายเงินในวันนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่การเงินได้จัดทำ รายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันได้ตรวจสอบจากรายงานเงินคงเหลือประจำวันแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ได้ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือในบัญชี เงินฝากธนาคารว่ามีรายละเอียดจำนวนเงินถูกต้องตรงกับหลักฐานการจ่ายหรือไม่ ซึ่งหากคณะกรรมการ ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันได้ดำเนินการตรวจสอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการ จ่ายเงิน ก็จะไม่พบความผิดปกติในการเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ว่ายอดเงินคงเหลือ ในบัญชีเงินฝากธนาคารมียอดเงินไม่ตรงกับยอดเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่ระบุในรายงานเงินคงเหลือ ประจำวัน ซึ่งจะช่วยป้องกันและยับยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการได้ การที่คณะกรรมการตรวจสอบ การรับ - จ่ายเงินประจำวันไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังกล่าว จนเป็นช่องทางให้นาย ธ. กระจ่างจิตรได้โดยง่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พลติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบ การรับ - จ่ายเงินประจำวันกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตรา ร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๔๐๔,๐๑๐.๒๔ บาท โดยให้ รับผิดชอบตามช่วงระยะเวลาที่แต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) นาย ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีหน้าที่ กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ข้อเท็จจริง ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ โรงเรียน บ. มีการเบิกถอนเงินฝาก ธนาคารไม่ถูกต้อง จำนวน ๒ บัญชี คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ชื่อบัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน บ. และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ. โดยนาย ส. ในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน บ. หลังจากมีคำสั่ง มอบหมายงานด้านการเงินและบัญชีแล้ว ก็ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการกำกับดูแลและติดตามผล การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งหาก นาย ส. ได้ใช้ความระมัดระวังโดยการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตรวจสอบบัญชีของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ ก็จะพบความผิดปกติของการเบิกถอนเงินจะทราบว่ามีการทุจริตเกิดขึ้น และสามารถป้องกันยับยั้ง ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการได้ แต่นาย ส. มิได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังกล่าว จนเป็น ช่องทางให้นาย ธ. กระทำการทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พลติการณ์ถือได้ว่า นาย ส. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท คิดเป็นเงิน จำนวน ๒๖๙,๓๔๐.๑๖ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔) คณะกรรมการเก็บรักษาเงินในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ มีหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ พิจารณาแล้ว

เห็นว่า ความเสียหายกรณีดังกล่าวเกิดจากการเบิกถอนเงินจากบัญชีของทางราชการเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ไม่ได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน พฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่า คณะกรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

๒. หากสำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ได้รับขอใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ช. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน และนาย ส. ได้ขอใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน และนาย ส. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

๓. เนื่องจากสำนวนการสอบสวนเรื่องนี้ปรากฏว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นหรือต่างไปจากที่สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ และจากการตรวจสอบเบื้องต้นปรากฏว่ายังมีได้สอบปากคำและให้โอกาสเจ้าหน้าที่บางคนได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน ดังนั้น จึงให้สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ดำเนินการตามนัยข้อ ๑๘ วรรคสาม ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อไป

ผู้ย่อ/ผู้ตรวจ นางสาวบุญยาพร อุณาภาค ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านละเมิดและแพ่ง